

10. QUY TRÌNH KỸ THUẬT SẢN XUẤT HOA CÚC CN07-6

Đinh Thị Dinh, Bùi Thị Hồng, Trịnh Khắc Quang,
Đặng Văn Đông, Trần Thị Phương

I. NGUỒN GỐC

Giống hoa cúc CN07-6 do tập thể các tác giả Đinh Thị Dinh, Bùi Thị Hồng, Trịnh Khắc Quang, Đặng Văn Đông và Trần Thị Phương, Viện Nghiên cứu Rau quả tuyển chọn. Giống được Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn cho phép sản xuất thử năm 2010 theo Quyết định số 458/QĐ-TT-CLT ngày 5/11/2010.

II. ĐẶC TÍNH NÔNG HỌC

Thời gian sinh trưởng: 90 - 100 ngày .

Chiều cao cây từ 80 - 100 cm. Là giống cúc đơn bông, hoa màu trắng, đường kính hoa từ 10 - 13 cm, đường kính cành từ 0,7 - 0,9 cm. Hoa nở tập trung, độ bền hoa cắt cắm trong lọ là 13 ngày.

III. QUY TRÌNH KỸ THUẬT SẢN XUẤT

1. Thời vụ

Vụ Thu - Đông: Trồng tháng 8 - 9, thu hoa vào tháng 11 - 12.

Vụ Đông - Xuân: Trồng tháng 10 - 12, thu hoa vào tháng 1 - 3 năm sau.

2. Chuẩn bị đất

Đất trồng hoa cúc là đất cát pha hoặc đất thịt nhẹ, giàu dinh dưỡng, cao ráo, chủ động tưới tiêu.

Đất phải được cày sâu, bừa kỹ, phơi ải. Nếu trồng liên tục nhiều vụ hoa cúc thì phải được khử trùng hoặc luân canh với cây trồng nước.

3. Chuẩn bị cây giống

Chọn những cây giống cao 5 - 8 cm, có 3 - 5 lá, rễ ra đều, cây xanh tốt, to khỏe, không sâu bệnh.

4. Lên luống và trồng

- *Lên luống*: Chân luống rộng 1,0 - 1,1m, mặt luống rộng 80 - 90 cm, luống cao 20 - 30 cm. San phẳng mặt luống, dùng dầm đào các hốc nhỏ (sâu 1 cm) để trồng cây. Có thể bón lót kết hợp với lên luống.

- *Mật độ trồng*: 40 cây/m² tương đương 40.000 - 45.000 cây/1000 m². Khoảng cách trồng 14 x 15cm hoặc 15 x 15cm.

- *Cách trồng*: Đặt cây giống vào các hốc đã đào sẵn, sau đó vun đất kín rễ cây, lấy tay ấn chặt gốc, có thể che phủ đất bằng rơm mềm hoặc mùn rác. Dùng bình ô doa hoặc vòi phun nhẹ tưới ẩm nước cho cây sau trồng.

5. Phân bón

- *Lượng phân bón*: Phân bón cho 1000 m² cần 5 - 6 tấn phân chuồng hoai mục + 150 kg lân supe + 30 kg đạm urê + 30 kg kali clorua.

- *Cách bón*: Bón lót toàn bộ phân chuồng và 90 kg phân lân. Bón thúc: Lượng phân còn lại chia làm 10 lần để bón. Hòa loãng phân với nước tưới, cứ 7 - 10 ngày tưới một lần.

Bón bổ sung phân bón lá Atonik 1.8 EC, phun định kỳ 10 ngày/lần. Liều lượng: Pha 10ml/bình (10 lít), phun 6 bình/1000 m².

6. Chăm sóc và tưới nước

- *Chăm sóc*:

Làm cỏ, xới xáo, tỉa cành:

Làm cỏ thường xuyên để luống sạch cỏ. Xới xáo phải làm khi cây còn nhỏ, khi cây lớn cần hạn chế để không bị ảnh hưởng đến sự phát triển của bộ rễ. Phải thường xuyên tỉa bỏ các cành nhánh phụ và nụ con, chỉ để 1 nụ to trên thân chính. Tỉa bỏ ngay khi nụ còn bé để không tiêu hao dinh dưỡng của nụ chính.

Điều tiết sinh trưởng cho hoa cúc:

Xử lý chiếu sáng bổ sung để ngăn cản hiện tượng ra nụ hoa sớm. Giống cúc CN07-6 là giống có yêu cầu ánh sáng ngày dài, vì vậy giống phản ứng rất chặt với ánh sáng ngày ngắn, nên khi mới trồng, gặp điều kiện ánh sáng ngày ngắn sẽ ra nụ sớm, làm giảm chất lượng cành hoa. Để khắc phục hiện tượng này, khi trồng cúc vào vụ Thu - Đông hoặc Đông - Xuân (tháng 9 - 12) cần chiếu sáng bổ sung cho cây. Sử dụng bóng điện 75W để chiếu sáng thêm 4 giờ (từ 17 - 21h), cứ 10m² đặt 1 bóng, chiều cao bóng đèn điều chỉnh xê dịch từ 0,8 - 1 m so với ngọn cây hoa. Chiếu sáng liên tục 1 tháng sau trồng, sẽ làm cây kéo dài thời gian sinh trưởng và chậm phân hoá mầm hoa, vì thế cây đạt đến chiều cao của giống mới ra nụ.

Sử dụng một số hoá chất kích thích sinh trưởng để tăng chiều cao cây như GA3 hoặc kích phát tố thiên nông, phun ở giai đoạn đầu, tránh phun muộn làm cổ bông dài, chất lượng hoa giảm.

Làm giàn giữ cây:

Khi cây cúc đạt chiều cao từ 20 - 30 cm tiến hành cắm cọc, làm giàn giữ cho cây cúc mọc thẳng không bị đổ. Dùng cọc tre chắc cắm 2 bên luống với khoảng cách 1,5 m/cọc, sau đó dùng dây nilon hoặc lưới đan sẵn căng trên mặt luống chớm ngọn cây, sao cho cây cúc phân bố đều trong mắt lưới, kích thước mắt lưới khoảng 15 cm x 15 cm. Khi cây lớn dần thì lưới được nâng dần lên theo độ cao của cây.

- *Tưới nước*

Cúc cần nước trong suốt quá trình sinh trưởng của cây, nhưng không cần nhiều quá: 7 ngày đầu sau khi trồng tưới 2 lần/ngày, sau đó cách 1 - 2 ngày tưới 1 lần vào sáng sớm hoặc chiều mát.

Có 2 cách tưới nước cho cúc: Tưới mặt: Dùng vòi hoặc bình ô doa để tưới, chỉ tưới đủ ẩm, không nên tưới đầm nước. Tưới rãnh: Tưới khi trời khô hanh, sau khi trồng được 10 - 15 ngày. Cho nước ngập 2/3 rãnh, để 1 - 2 giờ sau đó rút nước đi. Thông thường nên kết hợp cả 2 phương pháp tưới trên.

7. Phòng trừ sâu bệnh

- *Các loại sâu hại chủ yếu*:

Rệp: Thường làm cho cây còi cọc, ngọn quăn queo, nụ bị thui, hoa không nở được hoặc dị dạng, gây hại nặng ở vụ Xuân - Hè và Đông - Xuân. Phòng trừ bằng các loại thuốc Karate 2,5 EC liều lượng 10 - 15 ml/bình 10lít, hoặc Supracide 40ND liều lượng 10 - 15 ml/bình 10 lít.

Sâu xanh, sâu khoang: Sâu tuổi nhỏ ăn phần thịt lá để lại lớp biểu bì phía trên. Sâu tuổi lớn ăn khuyết lá non, ngọn non, mầm non, khi cây có nụ sâu ăn đến nụ và làm hỏng nụ làm hoa mất

giá trị thương phẩm. Phòng trừ bằng cách bắt thủ công bằng tay hoặc sử dụng thuốc Supracide 40 ND liều lượng 10 -15 ml/bình 10 lít, Pegasus 500 SC liều lượng 7 - 10 ml/bình 10 lít.

- Các loại bệnh hại chủ yếu:

Bệnh đốm lá: Bệnh phát triển mạnh khi độ ẩm cao. Vết bệnh thường có dạng hình tròn hoặc bất định màu nâu nhạt hoặc nâu đen, nằm rải rác ở mép lá hoặc gân lá phía dưới. Phun các loại thuốc Topsin M - 70 WP, liều lượng 5 - 10g/bình 10 lít; Anvil 5SC, liều lượng 10 - 15ml/bình 10 lít hoặc Score 250ND, liều lượng 5 - 10ml/bình 10 lít.

Bệnh phấn trắng: Bệnh gây hại chủ yếu trên lá. Vết bệnh có dạng bột phấn màu trắng xám. Khi bệnh nặng làm thối nụ, hoa không nở được. Phun các loại thuốc Anvil 5 SC, liều lượng 10 - 15 ml/bình 10 lít hoặc Score 250 ND, liều lượng 5 - 10 ml/bình 10 lít.

8. Thu hoạch và bảo quản

- Thu hoạch:

Thu hoạch vào các ngày khô ráo. Lựa chọn những bông hoa nở gần hoàn toàn vòng ngoài của cánh hoa, dùng kéo cắt cành cách mặt đất khoảng 10 cm, cắt vào lúc sáng sớm hoặc chiều mát.

Hoa sau khi thu hoạch cần đưa vào nhà mát để xử lý sơ bộ. Sau khi phân loại cành, tia bỏ lá già ở khoảng 1/3 gốc cành, cắt lại cành cho đều, sau đó ngâm vào nước sạch hoặc dung dịch hóa chất bảo quản.

- Bảo quản hoa: Có 2 phương pháp bảo quản hoa.

Bảo quản bằng hóa chất: Sử dụng dung dịch AgNO_3 5%, cắm cành sâu 10 - 15 cm, trong 30 phút, sau đó mang đi tiêu thụ hoặc cho vào nhà mát.

Bảo quản lạnh: Ngâm vào nước sạch 30 phút hoặc dung dịch AgNO_3 5%, cắm cành sâu 10 - 15 cm, trong thời gian 10 phút, sau đó cho vào bảo quản lạnh ở nhiệt độ 5 - 10°C.

IV. ĐỊA PHƯƠNG ĐÃ SỬ DỤNG

Giống hoa cúc CN07-6 được trồng rộng rãi ở các tỉnh gần thị trường tiêu thụ Hà Nội như Hưng Yên, Bắc Ninh và Hà Nam.

V. TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Thị Kim Lý, Nguyễn Xuân Linh. 2004. *Nghiên cứu quy trình công nghệ nhân nhanh giống cúc CN20*. Tạp chí Nông nghiệp và PTNT tháng 12/2004.
2. Nguyễn Thị Kim Lý, Nguyễn Xuân Linh. 1998. *Sơ bộ đánh giá tập đoàn hoa cúc trong vụ thu đông tại Hà Nội*. Tạp chí Khoa học rau, hoa, quả (số 2)
3. Robert N.Trigiano, DennisJ.Gray. 2000. *Plant Tissue Culture Concepts and Laboratory Exercises*. CRC Press LLC, p.75 - 85.
4. Burchi G., Mercuri A., Benedetti L.de, Priore D., Schiva T., Griesbach. 1995. *In vivo electrotransfection. Transient GUS (beta - glucuronidase)*. Expression in ornamentals. J. of Genetics and Breeding (Italy). Jun. 1995, pp. 163 - 168.

11. QUY TRÌNH KỸ THUẬT SẢN XUẤT HOA LAY ƠN ĐỎ-09

Lê Thị Thu Hương, Đặng Văn Đông, Trịnh Khắc Quang

I. NGUỒN GỐC

Lay ơn có nguồn gốc từ Châu Phi và vùng Trung cận đông, được nhập vào Việt Nam từ đầu thế kỷ 20 và được trồng ở khắp mọi nơi. Hoa lay ơn có độ bền rất cao, dáng hoa đẹp, màu sắc phong phú. Hiện nay, rất phổ biến ở các vùng trồng hoa chính của Việt Nam là Đà Lạt, Hải Phòng, Phú Yên, Sơn La... Trên cơ sở từ loại hoa này, các tác giả Lê Thị Thu Hương, Đặng Văn Đông và Trịnh Khắc Quang, Viện Nghiên cứu Rau quả đã tiến hành chọn lọc nghiên cứu và xây dựng “Quy trình kỹ thuật trồng Hoa Lay ơn đỏ 09”, được Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn công nhận cho sản xuất thử tại Quyết định số 208/QĐ-TT-CLT ngày 22/6/2009.

II. ĐẶC TÍNH NÔNG HỌC

Thời gian sinh trưởng từ 83 đến 87 ngày.

Chiều cao của cây hơn 120 cm. Màu hoa đỏ cờ, số hoa 13 hoa/cụm. Lay ơn đỏ 09 sinh trưởng và phát triển tốt khi trồng trong vụ đông ở miền Bắc để thu hoa vào dịp Tết Nguyên đán và dịp 8/3, là giống có khả năng chống chịu tốt với sâu bệnh hại, đặc biệt là bệnh khô đầu lá.

III. QUY TRÌNH KỸ THUẬT SẢN XUẤT

1. Thời vụ

- *Vùng đồng bằng Bắc Bộ*: Có thể trồng 2 vụ chính. Vụ Thu - Đông: Trồng tháng 9, thu hoa vào tháng 11. Vụ Đông - Xuân: Trồng tháng 10 - 11, thu hoa vào dịp tết nguyên đán và dịp 8/3.

- *Vùng có khí hậu mát mẻ (Đà Lạt, Tam Đảo, Sapa, Mộc Châu...)*: Có thể trồng quanh năm.

2. Chuẩn bị củ giống

Lựa chọn hình dạng củ đúng tiêu chuẩn và theo mục đích sử dụng để chọn giống trồng thích hợp. Chọn củ giống đã được qua xử lý, không bị sâu sạt, không có các triệu chứng bị sâu, bệnh hại. Không nên sử dụng củ đã trồng ở vụ trước.

3. Đất và làm đất

Lay ơn đỏ 09 thích hợp trồng trên các chân đất phù sa, đất thịt nhẹ, tốt nhất trồng trên chân đất được luân canh với lúa nước.

Làm đất kỹ. Các khâu quan trọng để đạt hiệu quả trồng lay ơn là:

Vệ sinh đồng ruộng: Là khâu đầu tiên để quyết định trồng lay ơn thắng lợi. Có 2 biện pháp vệ sinh. Biện pháp thủ công: Ngả đất sớm, bón thêm vôi bột, vừa có tác dụng khử trùng, vừa cung cấp thêm canxi cho cây; lượng bón: 20 - 25 kg/sào, rắc đều trên mặt luống sau đó xới xáo 1 lượt. Biện pháp hoá học: Dùng CuCl_2 nồng độ 0,2 - 0,3% phun vào đất.

Lên luống: Chiều cao luống 20 - 30 cm, chiều rộng luống 1,0 - 1,2 m, rãnh luống 25 - 30 cm.

Đánh rạch: Dùng cuốc đánh rạch theo chiều ngang của luống, độ sâu rạch từ 10 - 15 cm.